

»BOŽJI GROB«, Riznica katedrale

njega o. 1790. sagradio graditelj J. Reymund kao središnju građevinu tada novoga biskupskog vrta (Vlaška 72).

Klasicizam. Prve klasicističke zgrade u Zagrebu građene su izvan starih gradskih jezgra Kaptola i Gradeca (Gornjega grada), jer se potkraj XVIII. st. grad počeo širiti u ravnici podno tih nastanjenih brežuljaka. Klasicizam se pojavio pri prvom zajedničkom pothvatu svih triju tadašnjih jurisdikcija (biskupske, kaptolske i gradske), u kompleksu bolnice na Harmici (Ilica 1, srušena 1931), koju su zajednički gradile 1796–1804; bolnička kapela Trpećeg Isusa imala je klasicističko pročelje (trokutasti zabat, ulaz flankiran pilastrima). Sve važnije gradnje prve pol. XIX. st. odišu klasicističkim duhom koji je izražen manje-više u dekoraciji pročelja. God. 1813. biskupov graditelj, redovnik Kristijan Vesteburg izrađuje nacrt za novo pročelje kapele Sv. Martina u Vlaškoj ulici, 1816. graditelj B. Felbinger za kapelu Sv. Duha i 1818. za dekoracije grada prigodom posjeta vladarskoga para. Felbinger je također izveo 1815. dvokatnicu u Radićevoj ul. 32 sa skladišnom zgradom prema Kožarskoj ul., 1822. sagradio je jednokatnicu Grčke pravoslavne općine u Ilici 7, a 1824. pregradio stari ljetnikovac za A. Alagovića (Nova ves 86).

U drugoj četvrtini XIX. st. klasicistički oblici pojavljuju se u prostoru Gornjega grada: 1826. dvokatnice na Markovu trgu 1 i u Mesničkoj ul. 49

(Felbinger), 1828. bivša kapela Sv. Bazilija u Ćirilometodskoj ul. 1. (Felbinger), o. 1830. prigradnja trijema uz palaču u Demetrovoj ul. 7, dvokatnica na Markovu trgu 3 i u Ul. 29. listopada 4, 1834. kazališna zgrada na uglu Markova trga i Ćirilometodske ulice (A. Cragnolini), 1840. uglovna jednokatnica u Opatičkoj ul. 27, rad A. Brdarića, koji je pregradio susjednu palaču (Opatička 18) uredivši dvoranu za Narodni dom, a 1846. izradio planove za palaču Zagrebačke županije i Sabora (ugrađena u sabornicu na Markovu trgu 6).

Biskup A. Alagović povjerio je 1833. graditelju A. Stiedlu gradnju zgrade za vojsku (Vlaška ul. 87) i vrtne kućice na ulazu u biskupski perivoj (Branjugova 1) što ga je uredio na mjestu zapuštenih ribnjaka (park Ribnjak). Streljačko društvo podiglo je 1837. na početku Tuškance svoju društvenu zgradu, tzv. Streljanu (danas kino »Tuškanac«). Zaslugom biskupa J. Haulika izvedeni su veliki radovi: gradnja jednokatnoga samostana milosrdnica u Frankopanskoj ul. s crkvom koja je imala klasicističko pročelje (1841–44) i niz parkovnih objekata u Maksimiru koji su građeni 1840–64. Sve je projektirao bečki dvorski graditelj F. Schücht. Većina graditelja tih zgrada bili su zidarski majstori, udruženi u zagrebački ceh zajedno s tesarima i klesarima, izvršni crtači i vješti projektiranju. Osim najtalentiranijega među njima, Hrvata »ilirca« Brdarića, došli su u Zagreb